

UWAGI W RAMACH UZGODNIENIA Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela
Autor	Ministerstwo Edukacji Narodowej
Projekt z dnia	11 sierpnia 2026 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Katarzyna Liszka-Michałka
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	184778600

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uzasadnienie i OSR projektu	Skutki zmian wynikające z projektowanej ustawy nie zostały uwzględnione w ramach projektu rozporządzenia dotyczącego podziału potrzeb oświatowych na 2027 r. Skutek finansowy w kwocie 314,2 mln zł obarczy organy prowadzące.	Nie można zaakceptować stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu i OSR projektu, że „Skutki wynikające z projektowanej ustawy (zmiana wskaźnika wynagrodzenia średniego nauczycieli początkujących) zostały już zaplanowane w zakresie jednostek samorządu terytorialnego w kwocie potrzeb oświatowych na 2027 r. i uwzględnione przy proponowanym podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2027.” Z analizy uzasadnienia oraz OSR projektu w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2027 (wersja skierowana do ogłoszenia) wynika, że taki wydatek nie został przewidziany. OSR zawiera w cz. 2 cały katalog zmian, które zostały uwzględnione przy podziale potrzeb oświatowych na 2027 r. i zmiana wskaźnika wynagrodzenia średniego nauczycieli początkujących nie została tam wskazana. Dodatkowo w cz. 6 gdzie opisano efekt finansowy poszczególnych zmian, także nie została wskazana kwota zwiększenia potrzeb oświatowych w związku ze zmianą wskaźnika wynagrodzenia średniego nauczycieli początkujących.		

			W latach ubiegłych kwestię zmiany wskaźnika i środków finansowych na ten cel regulowała ustawa o budżecie. Ponieważ na rok 2027 przyjęto systemowe uregulowanie tej kwestii odpowiednia informacja o zmianie i efekcie finansowym powinna zostać przedstawiona w projekcie rozporządzenia dotyczącym potrzeb oświatowych.		
2.	OSR projektu	Stwierdzenie, że skutki projektu zostały zaplanowane w potrzebach oświatowych jest mylące i nieprecyzyjne.	Potrzeby oświatowe w nowym systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego stanowią jedynie element kalkulacyjny na potrzeby naliczenia subwencji ogólnej. Nie stanowią więc realnej puli środków, która zostanie przekazana jednostkom samorządu terytorialnego ani też nie są tożsame z rzeczywistymi wydatkami samorządów na zadania oświatowe. Jak wykazują dane za 2025 r. wysokość wydatków bieżących na oświatę w powiatach przewyższyła skalkulowane potrzeby oświatowe o blisko 3,6 mld zł natomiast w miastach na prawach powiatu o 20,84 mld zł. Nie jest więc logicznie uzasadnione stwierdzenie że skutek finansowy projektowanego rozporządzenia zostanie uwzględniony w potrzebach oświatowych ponieważ potrzeby te nie są samodzielną pozycją w budżecie państwa (tak jak było w przypadku części oświatowej subwencji ogólnej) lecz wchodzi w skład szerszego mechanizmu kalkulowania subwencji ogólnej. Nowe wydatki uwzględniane w ramach potrzeb oświatowych są jedynie „fikcyjnym” generowaniem skali nie mającym realnego przełożenia na dodatkowe środki, które trafią do budżetów organów prowadzących na finansowanie nowego zadania w ramach subwencji ogólnej. W 2025 r. wydatki bieżące powiatów wynoszące ponad 21 mld zł zostały sfinansowane z części subwencji ogólnej przypadającej proporcjonalnie na potrzeby oświatowe (7,48 mld zł) w zaledwie 35,6%. Natomiast w miastach na prawach powiatu wskaźnik ten wynosi 12,35% (przy wydatkach bieżących wynoszących 56,88 mld zł i proporcjonalnej subwencji ogólnej na potrzeby oświatowe w wysokości 7,03 mld zł).		